

23. juli 2013

UKA 2013/56

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiupparput:

Kalaallit Nunaanni nunami aammalu imaatigut kajumissutsimik tunngaveqartumik upalungaarsimasunik pilersitsisoqarsinnaaneranut periarfissanik soqutiginninnermullu misissuisoqarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut Naalagaaffimmut attaveqarnissaannut pisussaaffilerneqarnissaannut aalajangiinissamut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortat Naaja H. Nathanielsen aamma Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut

Sakkutooqarneq upalungaarsimanerullu ilaa suli danskit kisimiillutik akisussaaffigivaat, ullumikkullu upalungaarsimanermi suliassat Arktisk Kommandop, NAVIAIR-ip, Trafikstyrelsep, Politiit, Kalaallit Nunaanni kommunit Namminersorlutillu Oqartussat suleqatigiillutik isumagisarpaat.

Nunarpassuarni kajumissutsiminnik upalungaarsimasunik hjemmeværninillu peqarput, misilittakkallu takutippaat inuinnaat upalungaarsimanermi sulianut akuutinneqarnerat iluaqutissartarpasuaqartoq. Upalungaarsimasut pioreersut nukittorsarneqartarput peqatigitillugulu innuttaasut nunami upalungaarsimasut suliassaannut akisussaaqataanissaminnut periarfissinneqartarput.

Danskit hjemmeværnii 1. april 1949-mi pilersinneqarput. Danskit hjemmeværnii kajumissutsimik peqataanermik tunngaveqarput upalungaarsimanermilu suliassatigut pingaaruteqartutigullu peqataasarlutik. Marinehjemmeværnit imaatigut upalungaarsimanermi suliassaartuupput. Ulloq unnuarlu avalatsinneqariaannaasunik angallateqarput. Kujumissutsiminnik suleqataasut umiarsuarnik avataani ajornartorsuteqartunik imaluunniit oliamik mingutsitsinerni ikuunnissaminnut pikkorissarneqartarput. Danmarkimi marinehjemmeværnit, Søværnets Operative Kommando suleqatigalugu, danskit imartaanni nakkutilliinerni aamma peqataasarput.

Kalaallit Nunaanni imaatigut upalungaarsimatitat upalungaarsimasooersunut iluaqutaakutsuussapput, peqatigitillugulu inuiaat kalaallit upalungaarsimanermi peqataanissaminnut periarfissinneqassallutik. Kajumissutsiminnik upalungaarsimatitat SAR-ip suliassatigut ikuussinnaassapput kiisalu avatangiisinik nakkutiginninnermi mingutsitsinernillu pinaveersimatitsinerni peqataasinnaassallutik.

Nunatsinni imaatigut upalungaarsimanermi kajumissutsiminnik peqataatit pilersinneqassappata aallartisarneranni aningaasartuuteqartoqassaaq, soorlu atortunut, immaqalu angallatinut ilinniartitsinikkullu aningaasartuutit eqqarsaatigalugit. Taamatuttaaq upalungaarsimatitat ingerlanneqarnerannut ingerlatsinermut aningaasartuutitaqarnissaa pisassaaq. Taamaattorli aningaasartuutissat qanoq isikkoqarnissaannut aaqquissusseriaaseq apequtaassaaq, kattuffinnut pioreersunut attuumasuusinnaanera aamma tassani apequtaassalluni.

Taamaasilluni upalungaarsimanermi suliassat isumaginissaanni kujumissutsiminnik suleqataasut nunami upalungaarsimatitanut tapertaallutik iluaqutaassapput, peqatigitillugulu piginnaasatigut piorsarneqarlutik. Piginnaanerit taakkua aatsitassarsiornermut appa-kaakkiartornitsinni inuiaqatigiinni allatigut atorneqarsinnaalissapput. Ilanngullugu sinerissap qanittuani nunavittamilu upalungaarsimanermi kajumissutsiminnik peqataatitat pilersinneqarsinnaanersut misissorneqartariaqarpoq.

Taamaattumik Kalaallit Nunaanni nunami aammalu imaatigut kajumissutsimik tunnga-veqartumik upalungaarsimasunik pilersitsisoqarsinnaaneranut periarfissanik soqutiginninnermullu nassuiaasoqarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut, Naalagaaffiup danskillu oqartussa qarfiisa attuumassuteqartut kiisalu nunatsinni peqataasinnaasut suleqati-giinnissaat siunnersuutigaarput.

Pisortani aningaasatigut aqutsinikkullu kingunissai

Misissueqqissaarnissami allaffissornikkut suliqaartitsinissaq pisariaqassammat matuma Namminersorlutik Oqartussanut allaffissornikkut aningaasartuutitaqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Allaffissornikkut suliassatigut sulisussaq ukiumut AC-ip affap ataatsilluunniit suliassaanik naleqarsinnaasoq nalilerneqarpoq, tassa 200-500.000 kr.-inik nalilik. Aningaasat taakku allaffissornermi aningaasat atugassat iluini suliassanik tulleriaarinermi tiguneqarsinnaapput.

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartuni aningaasatigut aqutsinikkullu kingunissai

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartuni aningaasatigut aqutsinikkullu kinguneqassanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut aqutsinikkullu kingunissai

Innuttaasunut aningaasatigut aqutsinikkullu kinguneqassanngilaq